

Warszawa 26.11.2009

GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

STANDARDY PROJEKTOWE I WYKONAWCZE DLA SYSTEMU ROWEROWEGO W M.ST. WARSZAWIE

Opracowanie wykonane na zlecenie:

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
Biuro Drogownictwa i Komunikacji

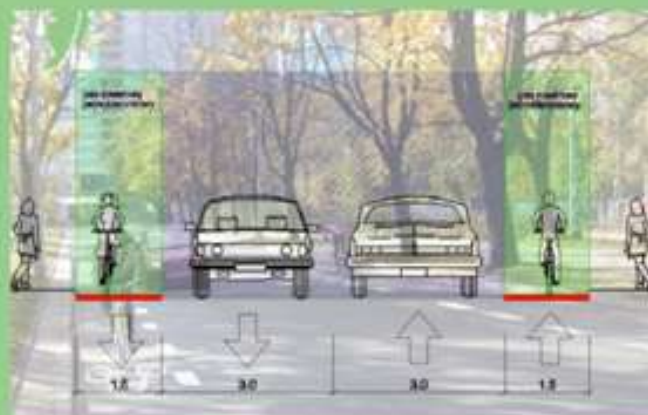
ul. Solec 48, 00-382 Warszawa, tel. (022) 525 17 04, fax (022) 525 17 69
www.um.warszawa.pl

Załącznik
do Zarządzenia nr 3418/2009
Prezydenta m.st. Warszawy
z dnia 4.09.2009 r.

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
Biuro Drogownictwa i Komunikacji
ul. Nowy Świat 55, 00-692 Warszawa, tel. (022) 525 17 94, fax (022) 525 17 99
www.um.warszawa.pl

STANDARTY PROJEKTOWE I WYKONAWCZE DLA SYSTEMU ROWEROWEGO W M. ST. WARSZAWIE

Warszawa 2009

Zespół redakcyjny

dr inż. Andrzej Brzeziński,
mgr inż. Maciej Dobrosielski,
mgr inż. Tomasz Dybicz,
mgr inż. Karolina Jesionkiewicz-Niedzińska,
mgr inż. Magdalena Rarnew-Maszkowska,
mgr inż. Łukasz Szymalski,
dr inż. Piotr Szagala,
mgr inż. Paweł Włodarek

Konsultacje

Aleksander Buczyński - Stowarzyszenie Zielona Mazowsze
Marek Ułkin - Biuro Drogownictwa i Komunikacji Urzędu m.st. Warszawy
Tadeusz Kojta - Stowarzyszenie Zielona Mazowsze
oraz
Marcin Czapkowski - Gabinet Prezydenta Urzędu m.st. Warszawy
Jacek Jacek - Schröder Polska

Wykonawca

Biuro Projektów i Konsulting TransEko Sp. z o.o.
ul. Górczewska 71A, 00-600 Warszawa
tel./fax (+48) 22 651 17 01, biuro@transeko.pl

1. Prace nad dokumentem rozpoczęły się w kwietniu 2008 r.
2. Dokument w wersji do konsultacji był gotowy 30 czerwca 2008 r.
3. Dokument konsultowano z organizacjami rowerowymi, ekspertami i jednostkami miejskimi – konsultacje i poprawki zakończono 26 stycznia 2009 r.
4. Opracowanie weszło w życie (jako załącznik) w formie Zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy w dniu 04.09.09.

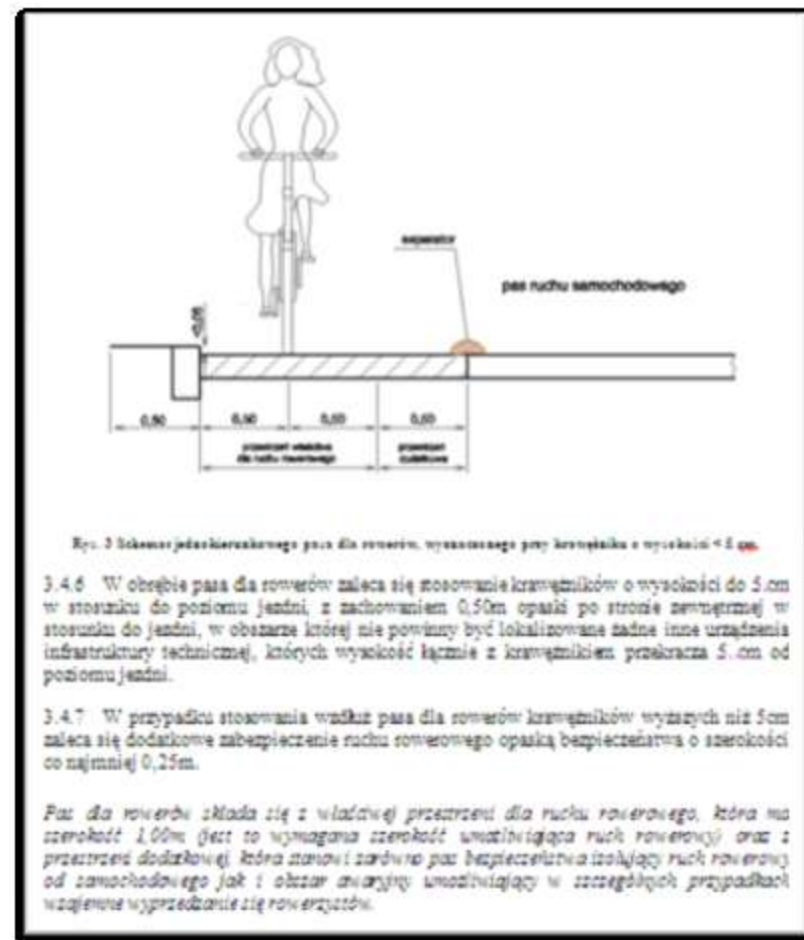
Cele stworzenie standardów rowerowych:

1. Zebranie zasad dobrego projektowania (projektanci, zarządcy dróg itd.).
2. Ujednolicenie wymogów.
3. Poprawa brd.
4. Uczynienie z rowerzystów pełnoprawnych użytkowników pasa drogowego jednak o odmiennych wymaganiach.
5. Przyspieszenie rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Warszawy.
6. Realizacja Strategii Transportowej miasta.

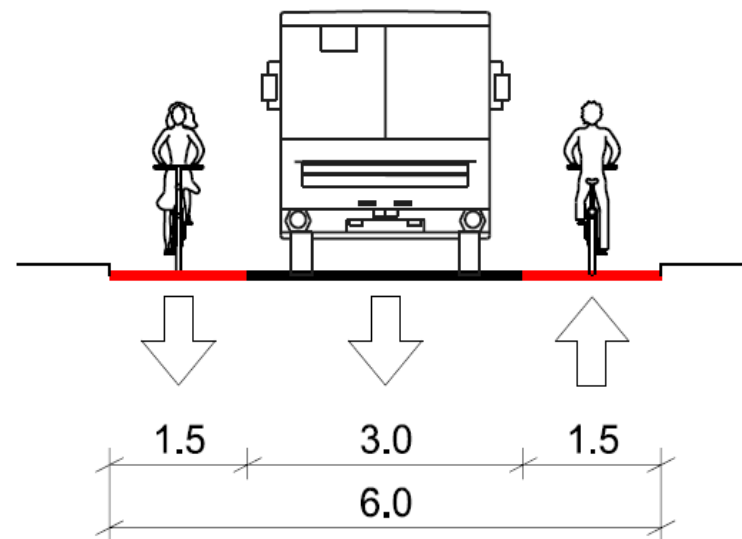
Forma opracowania:

1. Standardy napisane w konwencji wytycznych projektowania infrastruktury drogowej (wg wzoru GDDKiA).
2. Tekst wytycznych zawiera podstawowe zasady planowania i projektowania (CROW) oraz szczegółowe wytyczne i środki realizacji (przykłady konkretnych rozwiązań w formie opisowej i rysunkowej - schematy).
3. Wytyczne sformułowane w formie tekstu podstawowego z odnośnikami do tabel i rysunków + wyjaśniające komentarze
4. Zapis wytycznych w formie:
  - ❖ należy, nie należy, powinno nie powinno być;
  - ❖ zaleca się;
  - ❖ dopuszcza się;
  - ❖ najmniejszy, największy (graniczne wartości)

Odbiorcy Standardów Rowerowych:

1. Zarządcy dróg znajdujących się na terenie Warszawy.
2. Inne jednostki miejskie zajmujące się opiniowaniem projektów.
3. Projektanci, wykonawcy oraz służby zajmujące się utrzymaniem dróg rowerowych.
4. W mniejszym stopniu jednostki miejskie zajmujące się transportem zbiorowym.

Zakres Standardów (określony wspólnie z BDiK):

- 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE**
- 2. ZASADY ORGANIZACJI RUCHU ROWEROWEGO**
- 3. WARUNKI TECHNICZNE PROJEKTOWANIA**
- 4. ZASADY USYTUOWANIA DRÓG DLA ROWERÓW W PASIE DROGOWYM**
- 5. ZASADY ROZWIĄZANIA SKRZYŻOWAŃ**
- 6. RUCH ROWEROWY I TRANSPORT ZBIOROWY**
- 7. OZNAKOWANIE DRÓG DLA ROWERÓW**
- 8. ESTETYKA DRÓG DLA ROWERÓW**
- 9. NAWIERZCHNIE DRÓG DLA ROWERÓW**
- 10. URZĄDZENIA DO OBSŁUGI RUCHU ROWEROWEGO I ICH USYTUOWANIE**
- 11. UTRZYMANIE DRÓG DLA ROWERÓW**
- 12. RUCH ROWEROWY W TRAKCIE PROWADZENIA ROBÓT DROGOWYCH**
- 13. AUDYT ROWEROWY**

POSTANOWIENIA OGÓLNE:

- Podstawowe informacje o dokumencie, terminologia.
- Cel zakres stosowania.
- Kto może dać odstępstwo od wytycznych (przyjęto zasadę, że Prezydent – osoba upoważniona/BDiK).
- Klasyfikacja techniczna dróg.

ZASADY ORGANIZACJI RUCHU ROWEROWEGO:

- 5 głównych zasad:
  - ❖ spójność,
  - ❖ bezpośredniość,
  - ❖ atrakcyjność,
  - ❖ bezpieczeństwo,
  - ❖ wygoda.

WYRAŻNE
ODWOŁANIE
DO
„CROW”
(Postaw na rower)

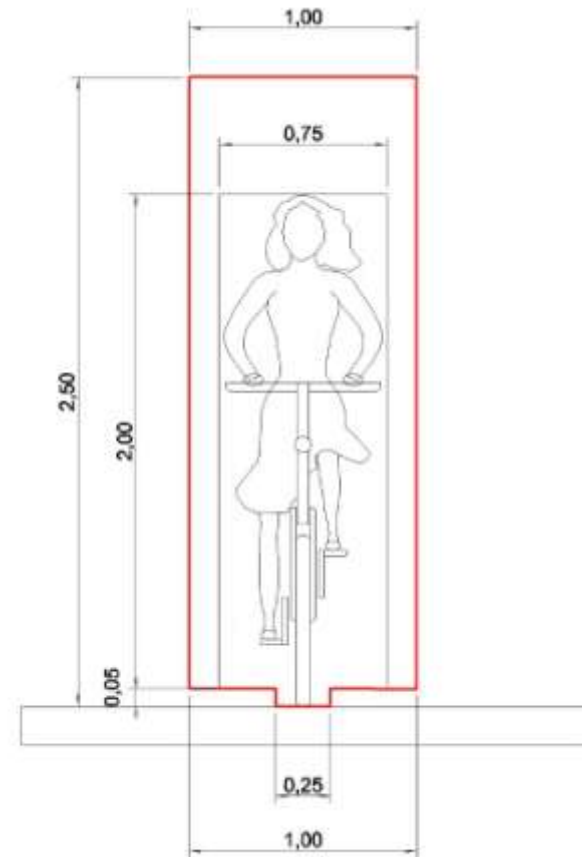
WARUNKI TECHNICZNE PROJEKTOWANIA:

- Droga w planie, w profilu podłużnym i w przekroju.

Trzy podstawowe prędkości projektowe
(12 km/h, 20 km/h, 30 km/h) determinujące
pozostałe elementy drogi (np. łuki poziome 4m, 10m, 20m).

$$R_{\min} = 0,68 \cdot V_p - 3,62$$

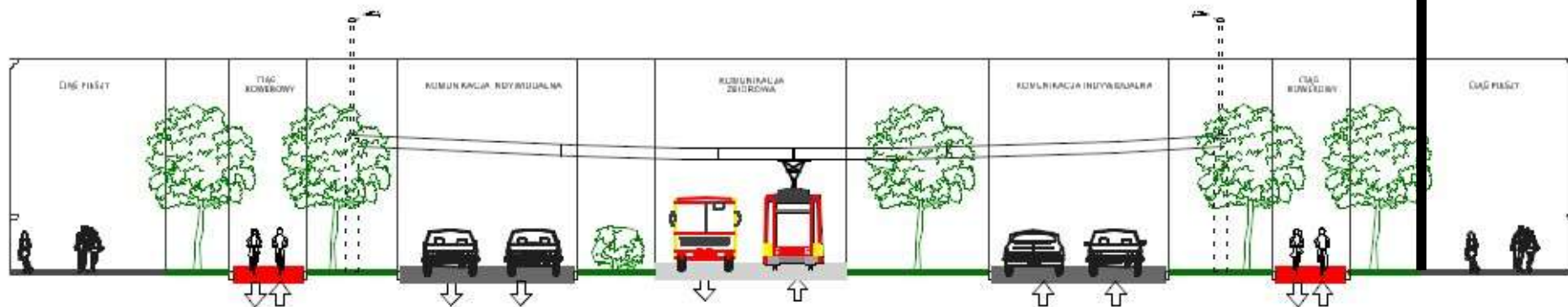
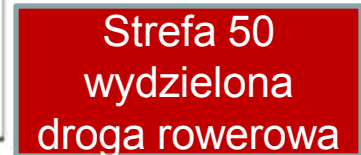
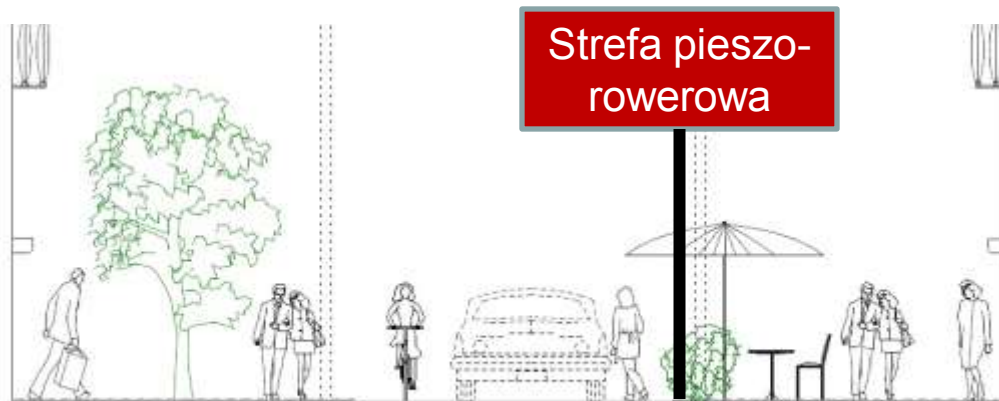
- Określenie skrajni ruchu rowerowego.

ZASADY SYTUOWANIA DROGI DLA ROWERÓW:

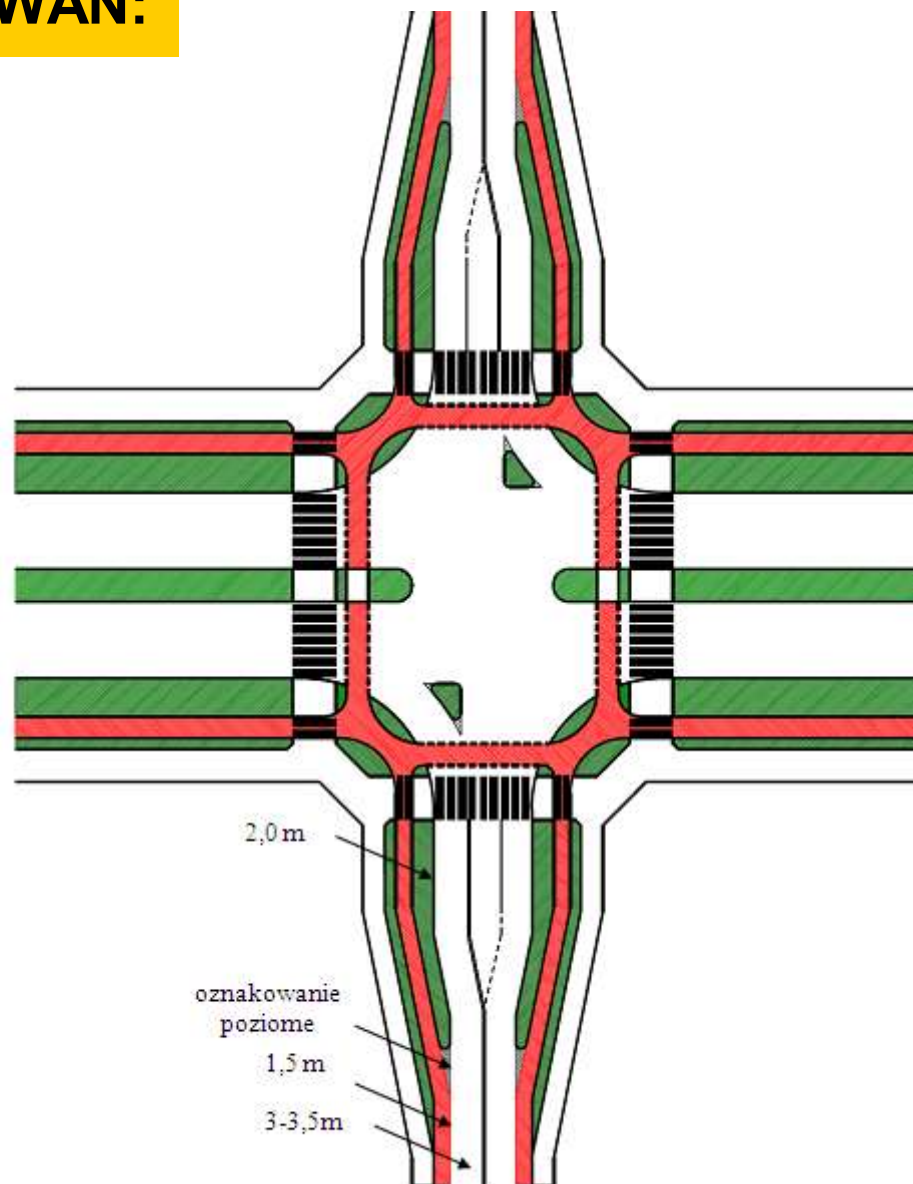
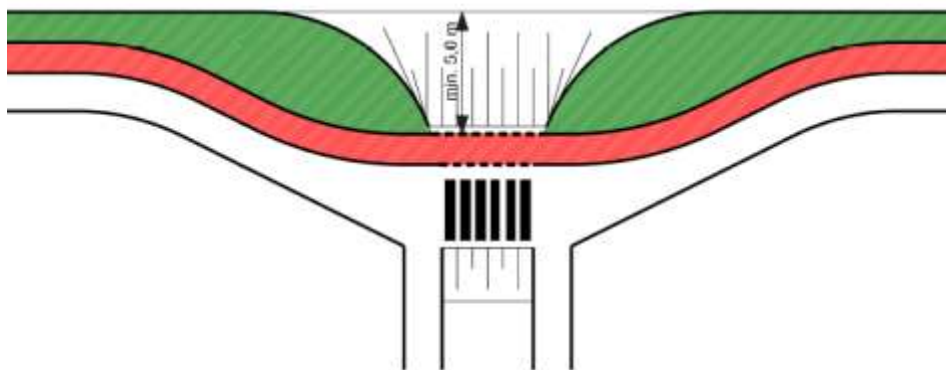
klasa drogi	Wymagania	Rodzaj drogi rowerowej (nazwa)
S	Dopuszcza się projektowanie drogi rowerowej w obrębie pasa drogowego przy zapewnieniu dużej izolacji ruchu rowerowego od ruchu samochodowego.	wydzielone drogi rowerowe (ścieżki rowerowe)
GP	Dopuszcza się projektowanie drogi dla rowerów w obrębie pasa drogowego wyłącznie przy zapewnieniu dużej izolacji ruchu rowerowego od ruchu samochodowego.	wydzielone drogi rowerowe (ścieżki rowerowe)
G	Zaleca się wyraźną segregację ruchu rowerowego i samochodowego. Warunkowo dopuszcza się stosowanie pasów dla rowerów, wówczas zalecane jest wprowadzenie pasa bezpieczeństwa (opaski) pomiędzy pasem ruchu a pasem dla rowerów.	wydzielone drogi rowerowe (ścieżki rowerowe) pas dla rowerów
Z	Zalecane stosowanie zarówno wydzielonych dróg dla rowerów (ścieżek rowerowych) jak też pasów dla rowerów.	wydzielone drogi rowerowe (ścieżki rowerowe) pas dla rowerów
L	Zalecane wspólne wykorzystywanie przekroju drogi przez ruch samochodowy i rowerowy (brak fizycznej segregacji). Dopuszcza się projektowanie ścieżek rowerowych i wyznaczanie pasów dla rowerów	wspólne wykorzystywanie jezdni przez ruch samochodowy i rowerowy wydzielone drogi rowerowe (ścieżki) pas dla rowerów
D	Zalecane wspólne wykorzystywanie przekroju drogi przez ruch samochodowy i rowerowy (brak fizycznej segregacji).	Ciągi pieszo-rowerowe strefy ruchu uspokojonego ulice przystosowane do wspólnego ruchu pieszych, rowerzystów i pojazdów samochodowych

ZASADY SYTUOWANIA - PRZYKŁADY ROZWIĄZAŃ:

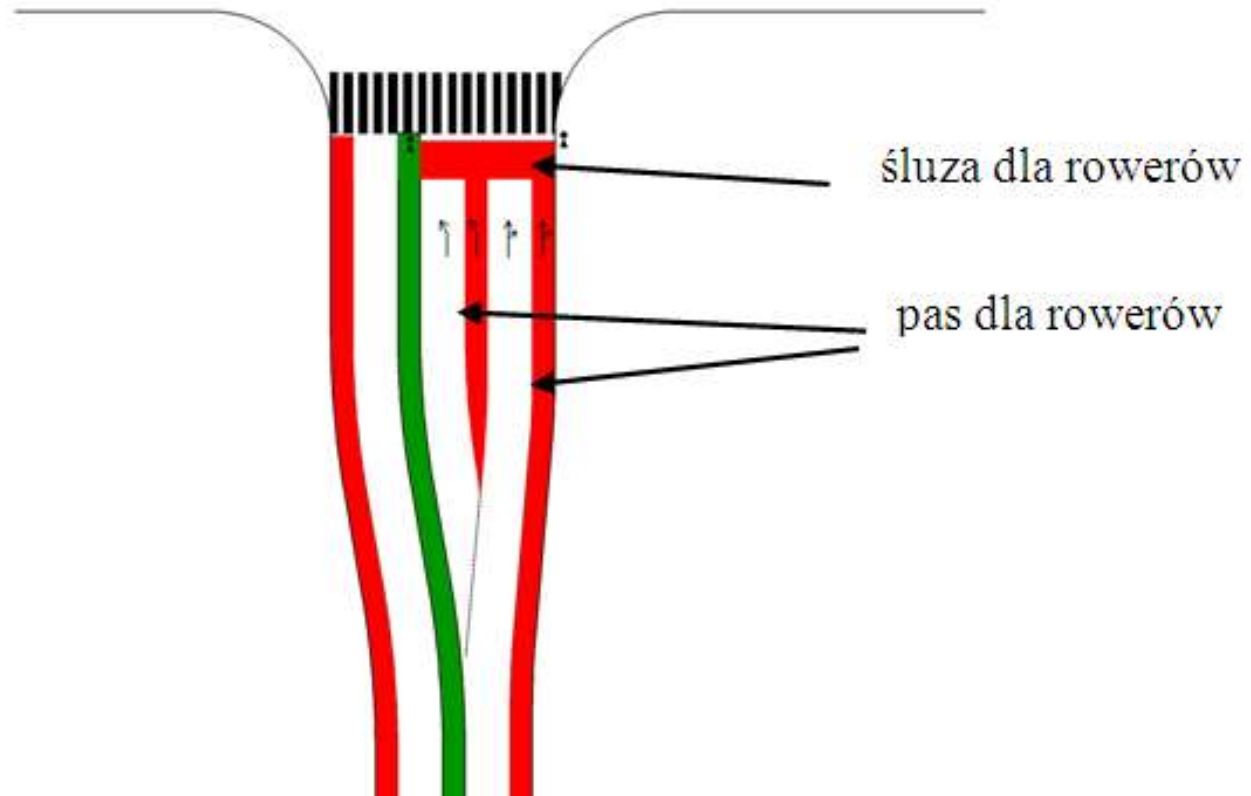
ZASADY ROZWIĄZANIA SKRZYŻOWAŃ:

- ❖ Szczegółowe rozwiązania prowadzenia dróg rowerowych w obrębie różnych typów skrzyżowań (w planie i profilu).

ZASADY ROZWIĄZANIA SKRZYŻOWAŃ - PRZYKŁADY

- ❖ Sposoby rozwiązywania geometrii skrzyżowań (w planie i profilu) i organizacji ruchu (np. w sygnalizacji świetlnej).

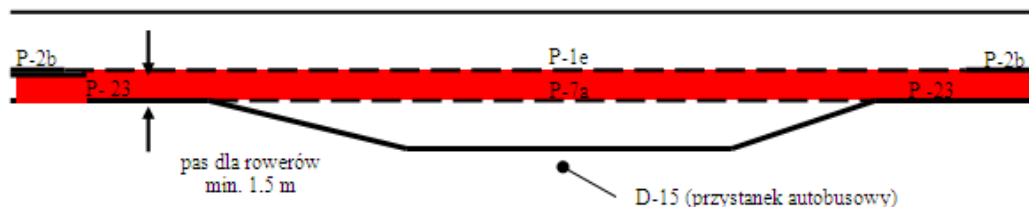
RUCH ROWEROWY I TRANSPORT ZBIOROWY:

Dopuszczenie wykorzystywanie pasów dla autobusów przez ruch rowerowy, gdy szerokość pasa autobusowego jest równa:

- 3,0 - 3,2m lub
- > 4,2m, gdy wysokość krawężnika < 5cm,
- > 4,4m gdy wysokość krawężnika > 5cm.

Możliwość korzystania z pasa o szerokości 3,0-3,2 na odcinku nie dłuższym niż 100m (150m)

Zasady prowadzenia dróg rowerowych w obrębie przystanków:

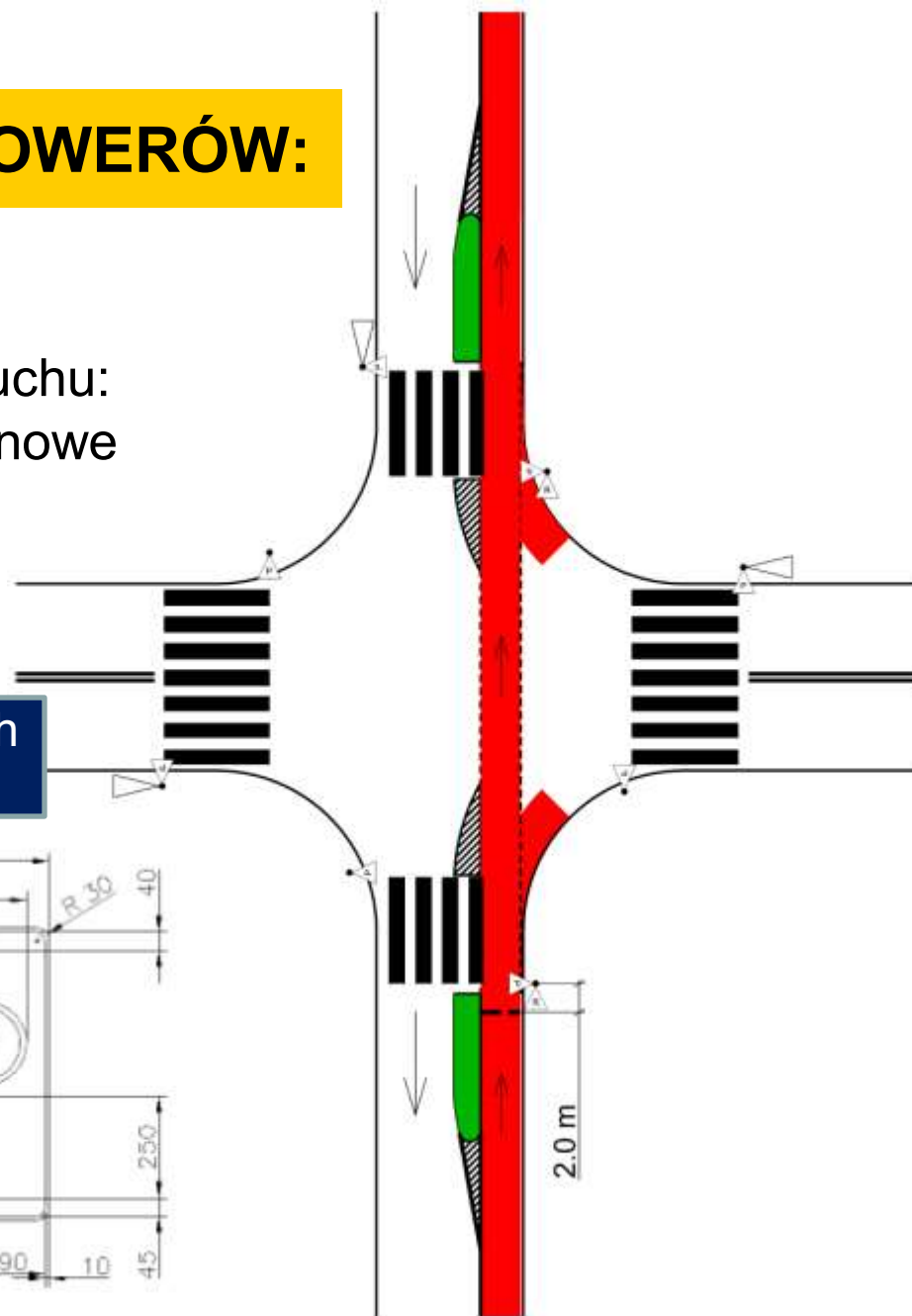
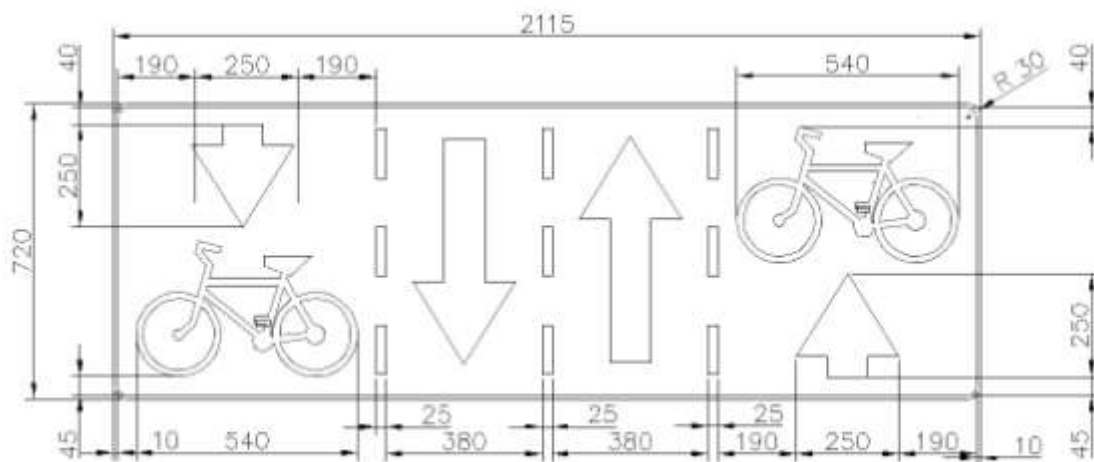

OZNAKOWANIE DRÓG DLA ROWERÓW:

Zasady projektowania organizacji ruchu:

- oznakowanie poziome i pionowe
- sygnalizacja świetlna

Standardy zawierają projekty brakujących znaków drogowych np.: F-19

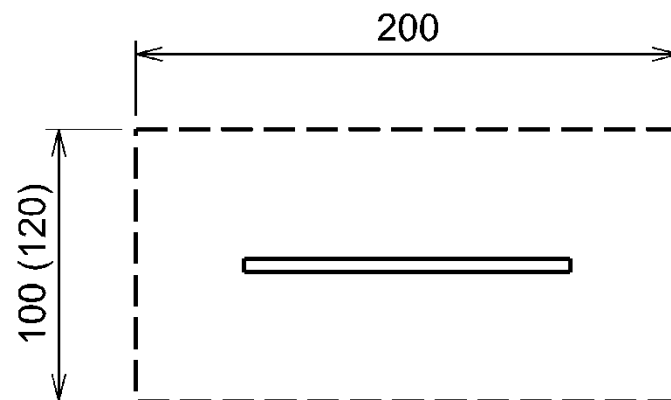

URZĄDZENIA DO OBSŁUGI RUCHU ROWEROWEGO:

- Parkingi dla rowerów (w tym stojaki, przechowalnie i ich wyposażenie itd.).
- Pochylnie - prowadnica dla rowerów.

Źródło: www.himom.jp/heklucht.

Zakres Standardów:

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE.
2. ZASADY ORGANIZACJI RUCHU ROWEROWEGO.
3. WARUNKI TECHNICZNE PROJEKTOWANIA.
4. ZASADY USYTUOWANIA DRÓG DLA ROWERÓW W PASIE DROGOWYM.
5. ZASADY ROZWIĄZANIA SKRZYŻOWAŃ.
6. RUCH ROWEROWY I TRANSPORT ZBIOROWY.
7. OZNAKOWANIE DRÓG DLA ROWERÓW.
8. **ESTETYKA DRÓG DLA ROWERÓW.**
9. **NAWIERZCHNIE DRÓG DLA ROWERÓW.**
10. URZĄDZENIA DO OBSŁUGI RUCHU ROWEROWEGO I ICH USYTUOWANIE.
11. **UTRZYMANIE DRÓG DLA ROWERÓW.**
12. **RUCH ROWEROWY W TRAKCIE PROWADZENIA ROBÓT DROGOWYCH.**
13. **AUDYT ROWEROWY.**

CO DALEJ...??

1. Jest to pierwszy tego typu dokument w Warszawie
2. Po ok. 2 latach funkcjonowania dokumentu planuje się jego nowelizację – zbierane są uwagi i propozycje zmian i uzupełnień (BDiK)
3. Nowelizacja uwzględni doświadczenia rowerzystów, jednostek stosujących wymagania standardów oraz uwagi innych uczestników ruchu (np. osób niepełnosprawnych).
4. Wskazane stworzenie załącznika do standardów zawierającego przykłady konkretnych (dobrych) rozwiązań.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!

**dr inż. Andrzej Brzeziński,
mgr inż. Karolina Jesionkiewicz-Niedzińska**

ul. Lwowska 9/1a
00-660 Warszawa
www.transeko.pl

